

Podarimo otrokom čas

»Danes nimam časa! Zakaj internet dela tako počasi? Samo to še naredim! Kdaj bom na vrsti? Nimam se časa igrati s teboj! Hitro naredi nalogo! Hitro pojej, ker se nam mudi! Obuj se že vendar!« Vam zveni znano?

Vse bolj se nam mudi, vse bi radi naredili hitro, hitro izbrskali informacije na spletu, bili hitro na vrsti pri blagajni, nestrpni smo v jutranji avtomobilski koloni, hitenje je postalo navada, želimo »instant« rešitve, čas nas prehiteva.

Današnji sodobni čas zahteva od vseh nas hitro odzivanje. Hitro je treba delati, hitro tudi počivati - v sedanjem času cvetijo centri za hitro sproščanje z namenom, da se okrepimo, da lahko potem ponovno hitimo.

Od otrok zahtevamo, da se hitro oblečejo, umijejo, pojedjo, se hitro poigrajo ali opravijo nalogo. Kolikokrat se vprašamo, kam to vodi? In kakšen zgled dajemo odrasli otrokom?

Kaj bi storili, če bi dobili na bančnem računu vsako jutro nakazano 86.400 evrov, dan za dnevno? Dovoljeno bi nam bilo, da z njimi lahko naredimo karkoli želimo, vendar pa bodo zvečer z računa zbrisani ne glede na to, koliko denarja smo porabili. Si to lahko predstavljamo?

Ali veste, da ima prav vsak od nas takšno banko in takšen račun? Vsako jutro dobimo na svoj osebni račun 86.400 sekund in vsak večer jih izgubimo, če jih nismo pravilno investirali. Kako izrabimo svoj čas – ali vse sekunde, ki so nam dane smiselno porabimo, jih unovčimo v prave namene ali jih vržemo proč? Imamo nadzor nad osebnim računom časa ali ima čas nadzor nad nami?

Čas je dragocenost. Lahko zaslužimo več denarja, toda več časa ne moremo. Vsi imamo na razpolago enako količino časa, vendar ga neenako izkoristimo. Nihče drug kot vsak sam je gospodar svojega časa, vsak posameznik se sleherno jutro odloči, kako bo investiral svoj čas, čemu ali komu ga bo namenil, odloči se ali bo dovolil, da čas upravlja z njim ali pa bo imel nadzor nad osebnim računom časa.

Mislim, da nam je prišlo že v navado govoriti »zdaj nimam časa«, prepuščamo se hitenju iz enega konca na drugega, dragocene sekunde, ki so nam na razpolago, pa prevečkrat brezbrizno zapravimo.

Koliko smo pripravljeni počakati? V trenutkih čakanja se izkaže naša potrpežljivost, pokaže se naš značaj. Kolikokrat se vprašamo, ali je bilo naše dejanje v duhu ljubezni do bližnjega, dejanje, ki ga lahko opredelimo kot dobrega. Je bilo dejanje na katerega smo lahko ponosni, ali pa je bilo dejanje, za katerega se v globini srca sramujemo.

Kaj s svojim ravnanjem sporočamo otrokom? Otroci so naši nemi opazovalci, posnemovalci, spremljevalci, lahko tudi glasni kritiki, vse dokler se končno ne sprijaznijo, da na nas ne morejo računati, ker običajno nimamo časa. Tako lahko izgubimo stik z otrokom. Dandanes je pogosto slišati: naš otrok se ne more skoncentrirati. Pomislimo, kakšen zgled dobijo otroci od nas - odraslih? Koliko časa smo si pripravljeni vzeti za neko dejavnost in jo zbrano opraviti? Tako kot odrasli, tudi otroci hitijo in begajo iz ene stvari na drugo, zaposleni so z veliko dejavnostmi, podvrženi so neštetim dražljajem, katerim se težko uprejo. Ali jih učimo, da je potrebno nekatere dražljaje enostavno spregledati in izbrati tiste, ki so vredni naše pozornosti? Ali otroke učimo, da je potrebno čas v popoldnevu, po opravljenih dopoldanskih obveznostih pametno razporediti in izrabiti, da nam ne bo spolzel mimo, ne da bi se zavedali kdaj? Ali jih spodbujamo, da je potrebno začeto dejavnost

tudi dokončati? Pomembno je, da ravnamo modro, da premišljeno izrabljamo čas in ga namenimo pomembnim stvarim in zmoremo reči »ne« tistim, ki niso nujne. Dokler sami tega ne počnemo, ne moremo tega pričakovati od otrok. Imejmo v mislih vsako sekundo ali minuto dneva, vprašajmo se, ali je to kar delam v dobrobit mene, mojih otrok, odločajmo se za dejanja, na katera bomo lahko ponosni in imajo dolgoročne posledice.

December je praznični mesec, ki poleg veselja in čarobnosti kaže tudi drugo, temnejšo plat. Je tudi mesec, ko je osamljenost ljudi izražena v največji meri, ko je stopnja popivanja največja, in ko v dnevnikih novicah poslušamo o velikih gnečah v nakupovalnih središčih, o gneči na cestah, o zvrhanih nakupovalnih vozičkih, o nakupovalni mrzlici. Potrošništvo je na vrhuncu. Pa je res to tisto, kar nas osrečuje in radosti?

Pri delu z otroki v prazničnem mesecu večkrat uporabim berilo, ki govori o tem, da so otroci pisali pisma dedku Mrazu o svojih željah za novoletna darila. Poleg želja po igračah pa so si otroci želeli tudi, da bi se z njimi kdo igral, jim prebral zgodbo ali jih peljal na sprehod ali igrišče. To je dedka Mraza zelo razjezilo, zato je napisal pismo mamam in očkom ter jih okaral, da si morajo nujno vzeti čas za svoje otroke in preživeti z njimi več časa. Kaj bodo sicer vse igrače in knjige otrokom pomenile, če pa se nihče ne igra z njimi, jim ne bere zgodb, jih ne pelje na sprehod? Navdušenje nad igračkami, sploh, če jih je preveč, sčasoma zbledi, odnosi, ki jih skrbno, z ljubeznijo gradimo, pa ostanejo.

Zimski in predpraznični čas je obdobje, ki nam prinese dolge večere v toplini domov, v katerih lahko prijetno zadiši po prazničnih dobrotah in je še bolj kot katerokoli drugo obdobje nadvse primerno za to, da si vzamemo čas za družino, za prijatelje, drug za drugega, da namenimo čas svojim bližnjim ter nam daje obilo priložnosti, da si vzamemo čas za svoje otroke, majhne ali velike.

VZEMIMO SI ČAS ZA OTROKE, PODARIMO SEBI, SVOJIM BLIŽNJIM IN SVOJIM OTROKOM ČAS!

Nina Žnidaršič, specialna pedagoginja
Posvetovalnica za učence in starše Novo mesto

Objavljeno v »Živi« - v mesečni prilogi Dolenjskega lista, decembra 2015